

Sygn. akt I ACz 287/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko (spr.)
Sędziowie:	SA Marek Klimczak
	SA Grażyna Demko

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2014 roku

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **Syndyka Masy Upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W. działającemu przez Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w R.**

o zapłatę

na skutek zażalenia **powoda**

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 10 lutego 2014r., sygn. akt I C 195/14

p o s t a n a w i a:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie, uwzględniając zarzut niewłaściwości miejscowej podniesiony przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty, stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, jako właściwemu ze względu na siedzibę pozwanego Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, jako jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.)

Zdaniem Sądu Okręgowego, jakkolwiek Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad może udzielać dyrektorom poszczególnych oddziałów terenowych GDDKiA pełnomocnictw do określonych czynności cywilno-prawnych, to jednak nie oznacza to automatycznie, że same oddziały terenowe mają własne ustawowo przyznane im uprawnienia uzasadniające ich samodzielne występowanie przed sądem. Oddziały terenowe nie mają bowiem samodzielnego bytu prawnego i realizują jedynie powierzone im kompetencje, a w rezultacie nie mogą samodzielnie występować w obrocie prawnym.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód wniósł o jego uchylenie i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzucił naruszenie z art. 18 ust. 1 i 3, art. 18a i art. 19 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013r., poz. 260 z późn. zm.) poprzez jego błędną wykładnię, skutkującą uznaniem, że siedzibę pozwanego należy określać jedynie w oparciu o miejsce, gdzie znajduje się organ centralny, w tym wypadku Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad w W. z pominięciem siedzib oddziałów terenowych pozwanego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Argumentował, że zgodnie z umową stron wszelkie spory wynikłe w związku z realizacją umowy mają być rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego, którym jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, mający siedzibę w W..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Skarb Państwa, występując w stosunkach cywilnoprawnych jako podmiot praw i obowiązków, które dotyczą mienia ogólnonarodowego nie należącego do innych państwowych osób prawnych, działa przez swoje jednostki organizacyjne. Dlatego właściwość miejscowa sądu w sprawach przeciwko Skarbowi Państwa związana została z tą jednostką organizacyjną, której działalność łączy się z roszczeniem dochodzonym przeciwko Skarbowi Państwa.

Zasadą jest, że powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Siedzibą państwowej jednostki organizacyjnej jest miejscowość, gdzie znajduje się siedziba takich jej organów, które pozwalają na organizacyjne wyodrębnienie określonej jednostki.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i 3 ustawy o drogach publicznych centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach dróg krajowych jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, powołany przez Prezesa Rady Ministrów.

Stosownie zaś do postanowień art. 18a ust. 1 i 2 ww. ustawy Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad realizuje swoje zadania przy pomocy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, w skład której wchodzi oddziały w województwach (art. 18a ust. 2).

Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad jest z mocy art. 19 ust. 2 pkt. 1 ustawy o drogach publicznych zarządcą dróg krajowych, w przypadku przebudowy i remontu drogi pełni funkcje inwestora, przy czym – co wynika, ze statutu Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad – na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad dyrektorzy oddziałów mogą wykonywać określone czynności cywilnoprawne i faktyczne, w tym zawierać umowy związane z budową dróg krajowych.

Umowa nr (...) dotycząca budowy obwodnicy R. zawarta została pomiędzy Skarbem Państwa - Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad działającym przez Oddział w R. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Umowę podpisali Dyrektor i Główny Księgowy Oddziału G.D.D.K.iA. w R. (k. 57-59). Tak określony podmiot umowy był zamawiającym (inwestorem) w rozumieniu art. 647 k.c. i tak też określony został w pozwie.

Uwzględniając powyższe okoliczności oraz treść art. 29 k.p.c. należy uznać, że właściwym miejscowo do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd w Rzeszowie.

Ewentualne wątpliwości co do tego, czy właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Okręgowy w Warszawie, ze względu na siedzibę Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w W., czy Oddział w R. usuwa zapis zawarty w klauzuli(...) „Szczególnych warunków kontraktu na roboty budowlane” (k. 91), zgodnie z którym wszelkie spory

wynikające w związku z realizacją umowy rozstrzygane będą przez sąd właściwy dla siedziby zamawiającego, którym - z upoważnienia Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad - jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w R..

Z tych przyczyn zaskarżone postanowienie podlega uchyleniu na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach niniejszego postępowania zażaleniowego rozstrzygnie Sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.).